

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ในปัจจุบัน มนุษย์มีแนวโน้มที่ให้ความสนใจต่อวัตถุ และคุณค่าภายนอกตนเอง การที่จะทำให้มนุษย์หันมาสนใจต่อคุณค่าภายในตนเองมากขึ้น น่าจะนำประโยชน์มาให้แก่มนุษย์มากกว่าความสนใจในวัตถุที่ไม่ให้ความสุขสงบที่แท้จริงได้ และปรัชญาที่นำมาซึ่งกลับมามีความสนใจต่อตัวเอง คือ ปรัชญามนุษนิยม แม้ว่าปรัชญานี้จะเกิดขึ้นนานแล้ว แต่ปัญหาที่มนุษย์นิยมสนใจยังคงร่วมสมัย และสามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหาดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

ในความคิดทางตะวันออก ความคิดทางปรัชญาของมหาตมะ คานธี (โมหันทาส การามจันทร์ คานธี ค.ศ. 1869 - 1948) นับว่าเด่นมากที่สุด ความคิดหนึ่ง และเป็นที่ยอมรับถือว่าเป็นความคิดที่นำมาใช้แก้ไขปัญหาก็กล่าวมาได้ ความคิดของท่านจักว่าเป็นปรัชญามนุษนิยมด้วย เพราะเล็งเห็นถึงความดีภายในมนุษย์ และพยายามผลักดันให้มนุษย์ตระหนักในคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเอง ทามกลางปรากฏการณ์ที่มนุษย์ละเลยต่อคุณค่าของตนเองและเพื่อนมนุษย์ และนิยมใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหา

การศึกษาความคิดของคานธีโดยทั่วไป มักเป็นการศึกษาเฉพาะที่ระบบความคิดของท่าน ส่วนการศึกษาในแง่มนุษยนิยมจะเป็นการศึกษาความคิดของท่านที่สัมพันธ์กับความดีสากล ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจความคิดของคานธีได้กว้างขวาง ชัดเจนและเป็นสากลมากขึ้น อันอาจนำมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์กับยุคสมัยที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งทางการเมือง และความขัดแย้งในสังคม คานธีเสนอทฤษฎีความรักและอหิงสา ทศแทนการใช้ความรุนแรงและนำมนุษย์ให้หันกลับมาเผชิญหน้ากับปัญหาต่าง ๆ และค้นหาคุณค่าภายในตนเอง อันเป็นการเสนอทางเลือกอีกทางหนึ่งให้กับมวลมนุษย์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาลักษณะมนุษยนิยมซึ่งปรากฏในความคิดของมหาตมะ คานธี
2. ศึกษาและวิเคราะห์ความสมเหตุสมผลของลักษณะมนุษยนิยมของคานธีในแง่ปรัชญา และความเป็นไปได้ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบัน

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาความคิดของคานธีเกี่ยวกับเรื่องที่สำคัญ ได้แก่ มโนทัศน์เรื่องพระเจ้า ขรรษาคิของมนุษย์ สังคม รัฐ และความพยายามในการพัฒนาศีลธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาการเมือง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ช่วยให้ทราบถึงลักษณะมนุษยนิยม ซึ่งปรากฏในความคิดทางการเมืองและสังคมของคานธี
2. ทำให้ทราบถึงแนวทางและความเป็นไปได้เกี่ยวกับความคิดคานธีวิทยาในแนวทางใหม่ ๆ
3. เป็นแนวทางพิจารณาปัญหาเรื่องการแสวงหาคุณค่าและความหมายของมนุษย์ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตในสังคม

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิจัยจากเอกสารต่าง ๆ 2 ประเภทดังนี้

1. เอกสารหลัก (primary source) ได้แก่ ข้อมูลอันเป็นผลงานของมหาตมะ คานธี ที่เป็นต้นฉบับภาษาอังกฤษ และผลงานซึ่งได้รับการถ่ายทอดเป็นภาษาไทย โดยผู้แปลที่น่าเชื่อถือได้

2. เอกสารรอง (secondary source) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้รับจากบทความ บทวิจารณ์ และหนังสือที่นักคิดทางตะวันออกและตะวันตกได้วิเคราะห์ไว้เกี่ยวกับมหาตมะ คานธี รวมทั้งข้อคิดเกี่ยวกับลัทธิมนุษยนิยม